

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน
เทศบาลเมืองเขลางค์นคร พ.ศ. ๒๕๖๓

ความเป็นมา

๑. ดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perceptions Index : CPI) ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ประเทศไทยได้ ๓๖ คะแนน อยู่ในระดับที่ ๑๐๑ จาก ๑๘๐ ประเทศ และยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ได้กำหนดเป้าประสงค์หลักในการเพิ่มระดับของค่าดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (CPI) ของประเทศไทยสูงกว่าร้อยละ ๕๐ และเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้นำเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มาใช้ในการประเมินการดำเนินงานของส่วนราชการ เพื่อยกระดับความโปร่งใสซึ่งจะสนับสนุนให้ค่า CPI ของประเทศสูงขึ้น ซึ่งเป็นเกณฑ์ประเมินผลที่ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐยกระดับการดำเนินงานให้โปร่งใสและต่อต้านการทุจริตในองค์กร โดยสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน การให้ความรู้ตามคู่มือประมวลจริยธรรมเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนแก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

๒. เกณฑ์การประเมินความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) มีการประเมินในด้านการต่อต้านการทุจริตในองค์กร เกี่ยวกับการดำเนินงาน เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน โดยมีการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) ให้มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ การแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบ่อย นอกจากนี้ ยังนำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่ได้มากำหนดเป็นมาตรการในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน

คำนิยาม ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือ ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพหุมิติชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

สำนักงาน ก.พ. ได้ให้ความหมายเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ว่าหมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท ผู้บริหาร มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้ามาเกี่ยวข้องจนส่งผลกระทบต่อความตั้งใจ หรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้น การกระทำดังกล่าวอาจเกิดขึ้นโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาหรือไม่เจตนา หรือบางเรื่องเป็นการปฏิบัติสืบต่อกันมาจนไม่เห็นว่าจะเป็นสิ่งผิดปกติดังไรก็ตาม พฤติกรรมเหล่านี้เป็นการกระทำความผิดทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ (ผลประโยชน์ส่วนรวม) แต่กลับตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง

ผลประโยชน์ทับซ้อนกับการทุจริตคอร์รัปชัน

การคอร์รัปชัน คือการทุจริตในระดับที่สูงสุด ส่วนความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม (ผลประโยชน์ทับซ้อน) ถือว่าเป็นความผิดระดับต้น บางกรณียังไม่ใช่การ “คอร์รัปชัน” แต่เป็นพฤติกรรมที่อาจเป็นต้นเหตุของการคอร์รัปชันได้

รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การหาผลประโยชน์ให้ตนเอง
๒. การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ
๓. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว
๔. การนำข้อมูลลับ/ข้อมูลภายในของทางราชการเพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้อง
๕. การรับงานนอกหรือการทำธุรกิจที่เบียดบังเวลาราชการ แล้วส่งผลกระทบต่อความเสียหายของหน่วยงานที่รับผิดชอบ
๖. การให้ของขวัญ ของกำนัล เพื่อหวังความก้าวหน้า
๗. การช่วยญาติมิตรหรือคนสนิทให้ทำงานอย่างไม่เป็นธรรมในหน่วยงานที่ตนมีอำนาจ
๘. การซื้อขายตำแหน่ง การจ่ายผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนระดับ ตำแหน่งหรือความดีความชอบพิเศษ
๙. การนำรถราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัวและหลายกรณีมีการเบิกน้ำมันด้วย
๑๐. การนำบุคลากรของหน่วยงานไปใช้เพื่อการส่วนตัว
๑๑. การกำหนดมาตรฐาน (Specification) ในพัสดุที่จะจัดซื้อจัดจ้างให้บริษัทของตนหรือของพวกพ้องได้เปรียบหรือชนะในการประมูล

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสียหายต่าง ๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสียหาย และดำเนินการวิเคราะห์จัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

ระดับ	โอกาส	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อย
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ้าง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อย
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินอย่างมหันต์ ลงโทษทางวินัยร้ายแรง มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กรอย่างกว้างขวาง
๔	สูง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กร
๓	ปานกลาง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีบรรยากาศการปฏิบัติงานไม่เหมาะสม
๒	น้อย	มีการสูญเสียทรัพย์สินพอสมควร ไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน

ระดับความเสี่ยง (Degree of risk) แสดงถึงความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ)

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ = ระดับความเสี่ยง

ตารางระดับความเสี่ยง (Degree of risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๑	๒	๓	๔	๕
		๑	๒	๓	๔	๕
		โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)				

จากตารางระดับความเสี่ยง (Degree of risk) จะสามารถแสดงสถานะความเสี่ยงออกตามรายสี เขียว เหลือง ส้ม แดง จะทำให้สามารถกำหนดระดับสถานะของความเสี่ยงแต่ละประเด็นได้

ตารางระดับสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสี)

ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี	มาตรการควบคุม
ระดับความเสี่ยงสูงมาก	๑๕ - ๒๕	แดง	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง โดยการหยุดยกเลิก เปลี่ยนแปลงกิจกรรม
ระดับความเสี่ยงสูง	๙ - ๑๔	ส้ม	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ระดับความเสี่ยงปานกลาง	๔ - ๘	เหลือง	ยอมรับความเสี่ยง แต่ควรมีมาตรการควบคุม
ระดับความเสี่ยงต่ำ	๑ - ๓	เขียว	ยอมรับความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสี มีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้เวลารอบคอบระมัดระวังในระหว่างการปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

เทศบาลเมืองเขลางค์นคร จึงได้นำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง ตามประเด็น ดังนี้

ตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน		
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง
๑. การหาผลประโยชน์ให้ตนเอง	๑) การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง และแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่ ๒) การเบิกค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ การเดินทางไปราชการ หรือการประชุมอบรม สัมมนา ๓) ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอหรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย	๓	๒	๖
๒. การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ ความรับผิดชอบ	๑) การรับของขวัญของรางวัล หรือของกำนัล จากร้านค้าที่มีมูลค่าสูงจากร้านค้าหรือผู้ประกอบการเพื่อหวังขายสินค้าในอนาคต อาจนำไปสู่การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของระเบียบ	๑	๑	๑
๓. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	๑) ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ ๒) ขาดการควบคุม การกำกับติดตามหรือตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ	๒	๒	๔
๔. การนำข้อมูลลับ/ข้อมูลภายในของทางราชการเพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้อง	๑) การที่เจ้าหน้าที่รัฐรู้เห็นในข้อมูลลับของทางราชการนำข้อมูลไปเปิดเผยเพื่อรับสิ่งตอบแทนที่เป็นประโยชน์ในรูปของเงินหรือประโยชน์อื่น ๆ	๑	๑	๑
๕. การรับงานนอกหรือการทำธุรกิจที่เบียดบังเวลาราชการแล้วส่งผลต่อความเสียหายของหน่วยงานที่รับผิดชอบ	๑) เงินเดือนประจำไม่เพียงพอ/ต้องการรายได้เสริม ภาระงานแต่ละวันน้อยเอื้อหนุนแก่การทำงานพิเศษ/รับงานนอก และถูกมองข้ามว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย หรือเป็นพฤติกรรมที่เห็นเป็นประจำจนกลายเป็นเรื่องปกติ	๑	๑	๑
๖. การให้ของขวัญ ของกำนัล เพื่อหวังความก้าวหน้า	๑) ต้องการความดีความชอบ และเป็นการลดหรือจัดคู่แข่งเพื่อเลื่อนระดับให้สูงขึ้น/ตำแหน่งที่ต้องการ	๑	๑	๑
๗. การช่วยญาติมิตรหรือคนสนิทให้ได้งานอย่างไม่เป็นธรรมในหน่วยงานที่ตนมีอำนาจ	๑) ต้องการให้ญาติมิตรหรือคนสนิท ได้มีงานทำ มีรายได้และมีประสบการณ์การในการปฏิบัติงานราชการ หรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าทำงานด้วยความเกรงใจ	๑	๑	๑

ตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (ต่อ)

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน		
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง
๘. การซื้อขายตำแหน่ง การจ่ายผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนระดับตำแหน่งหรือความดีความชอบพิเศษ	๑) การเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์อื่นในการแต่งตั้งข้าราชการในการเลื่อนตำแหน่งหรือการโยกย้ายไปในพื้นที่ที่อยากไป โดยการให้ค่าตอบแทนหรือเรียกว่าการซื้อ	๑	๑	๑
๙. การนำพระราชกรณียกิจไปใช้ในกิจการส่วนตัวและหลายกรณีมีการเบี่ยงเบนด้วย	๑) ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้และรักษารถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ๒) ขาดการควบคุม การกำกับติดตามหรือตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ	๒	๒	๔
๑๐. การนำบุคลากรของหน่วยงานไปใช้เพื่อส่วนตัว	๑) เป็นการทวงบุญคุณที่ให้การช่วยเหลือในการเข้ามาทำงาน	๑	๑	๑
๑๑. การกำหนดมาตรฐาน (Specification) ในพัสดุที่จะจัดซื้อจัดจ้างให้บริษัทของตนหรือของพวกพ้องได้เปรียบหรือชนะในการประมูล	๑) ผู้ปฏิบัติงานใช้ช่องโหว่จากความรู้ ความเข้าใจ ในข้อระเบียบ ข้อกฎหมาย เพื่อให้ตนเองหรือพวกพ้องได้เปรียบคู่แข่งในการประมูล	๑	๑	๑

การจัดลำดับความเสี่ยง

เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ได้วิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน สามารถสรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้ดังนี้

ประเด็นความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	ลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
๑. การหาผลประโยชน์ให้ตนเอง	ลำดับ ๑ (ระดับความเสี่ยงปานกลาง = ๖)
๒. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน	ลำดับ ๒ (ระดับความเสี่ยงปานกลาง = ๔)
๓. การนำรถราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัวและหลายกรณีมีการเบิกน้ำมันด้วย	ลำดับ ๓ (ระดับความเสี่ยงปานกลาง = ๔)
๔. การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ	ลำดับ ๔ (ระดับความเสี่ยงต่ำ = ๑)
๕. การนำข้อมูลลับ/ข้อมูลภายในของทางราชการเพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้อง	ลำดับ ๕ (ระดับความเสี่ยงต่ำ = ๑)
๖. การรับงานนอกหรือการทำธุรกิจที่เบียดบังเวลาราชการ แล้วส่งผลต่อความเสียหายของหน่วยงานที่รับผิดชอบ	ลำดับ ๖ (ระดับความเสี่ยงต่ำ = ๑)
๗. การให้ของขวัญ ของกำนัล เพื่อหวังความก้าวหน้า	ลำดับ ๗ (ระดับความเสี่ยงต่ำ = ๑)
๘. การช่วยญาติมิตรหรือคนสนิทให้ได้งานอย่างไม่เป็นธรรมในหน่วยงานที่ตนมีอำนาจ	ลำดับ ๘ (ระดับความเสี่ยงต่ำ = ๑)
๙. การซื้อขายตำแหน่ง การจ่ายผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนระดับ ตำแหน่งหรือความดีความชอบพิเศษ	ลำดับ ๙ (ระดับความเสี่ยงต่ำ = ๑)
๑๐. การนำบุคลากรของหน่วยงานไปใช้เพื่อการส่วนตัว	ลำดับ ๑๐ (ระดับความเสี่ยงต่ำ = ๑)
๑๑. การกำหนดมาตรฐาน (Specification) ในพัสดุที่จะจัดซื้อจัดจ้างให้บริษัทของตนหรือของพวกพ้องได้เปรียบหรือชนะในการประมูล	ลำดับ ๑๑ (ระดับความเสี่ยงต่ำ = ๑)

สรุปภาพรวมผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน และจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงอยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลางและระดับความเสี่ยงต่ำ และจะต้องดำเนินการแก้ไขหรือมีมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

๑. การหาผลประโยชน์ให้ตนเอง อยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลาง จากการวิเคราะห์พบว่า การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง และแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่ การเบิกค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ การเดินทางไปราชการ หรือการประชุมอบรม สัมมนา ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอหรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย

๒. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว อยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลาง จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ ขาดการควบคุม การกำกับติดตามหรือตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ

๓. การนำราชการไปใช้ในกิจการส่วนตัวและหลายกรณีมีการเบี่ยงน้ามด้วย อยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลาง จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้และรักษารถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ขาดการควบคุม การกำกับติดตามหรือตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ

๔. การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ อยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ จากการวิเคราะห์พบว่า การรับของขวัญของรางวัล หรือของกำนัล จากร้านค้าที่มีมูลค่าสูงจากร้านค้าหรือผู้ประกอบการเพื่อหวังขายสินค้าในอนาคต อาจนำไปสู่การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของระเบียบ

๕. การนำข้อมูลลับ/ข้อมูลภายในของทางราชการเพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้อง อยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ จากการวิเคราะห์พบว่า การที่เจ้าหน้าที่รัฐรู้เห็นในข้อมูลลับของทางราชการนำข้อมูลไปเปิดเผยเพื่อรับสิ่งตอบแทนที่เป็นประโยชน์ในรูปของเงินหรือประโยชน์อื่น ๆ

๖. การรับงานนอกหรือการทำธุรกิจที่เบียดบังเวลาราชการ แล้วส่งผลต่อความเสียหายของหน่วยงานที่รับผิดชอบ อยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ จากการวิเคราะห์พบว่า เงินเดือนประจำไม่เพียงพอ/ต้องการรายได้เสริมภาระงานแต่ละวันน้อยเอื้อหนุนแก่การทำงานพิเศษ/รับงานนอก และถูกมองข้ามว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย หรือเป็นพฤติกรรมที่เห็นเป็นประจำจนกลายเป็นเรื่องปกติ

๗. การให้ของขวัญ ของกำนัล เพื่อหวังความก้าวหน้า อยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ จากการวิเคราะห์พบว่า ต้องการความดีความชอบ และเป็นการลดหรือขจัดคู่แข่งเพื่อเลื่อนระดับให้สูงขึ้น/ตำแหน่งที่ต้องการ

๘. การช่วยญาติมิตรหรือคนสนิทให้ได้งานอย่างไม่เป็นธรรมในหน่วยงานที่ตนมีอำนาจ อยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ จากการวิเคราะห์พบว่า ต้องการให้ญาติมิตรหรือคนสนิท ได้มีงานทำ มีรายได้และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานราชการ หรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าทำงานด้วยความเกรงใจ

๙. การซื้อขายตำแหน่ง การจ่ายผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนระดับ ตำแหน่งหรือความดีความชอบพิเศษ อยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ จากการวิเคราะห์พบว่า การเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์อื่นในการแต่งตั้งข้าราชการในการเลื่อนตำแหน่งหรือการโยกย้ายไปในพื้นที่ที่อยากไป โดยการให้ค่าตอบแทนหรือเรียกว่าการซื้อ

๑๐. การนำบุคลากรของหน่วยงานไปใช้เพื่อส่วนตัว อยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ จากการวิเคราะห์พบว่าเป็นการทวงบุญคุณที่ให้การช่วยเหลือในการเข้ามาทำงาน

๑๑. การกำหนดมาตรฐาน (Specification) ในพัสดุที่จะจัดซื้อจัดจ้างให้บริษัทของตนหรือของพวกพ้อง ได้เปรียบหรือชนะในการประมูล อยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้ปฏิบัติงานใช้ช่องโหว่จากความรู้ ความเข้าใจ ในข้อระเบียบ ข้อกำหนด เพื่อให้ตนเองหรือพวกพ้องได้เปรียบคู่แข่งในการประมูล

มาตรการในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน

จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดลำดับของความเสี่ยง ความเสี่ยงที่อยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลาง และระดับความเสี่ยงต่ำ ทำให้เห็นว่าเป็นความเสี่ยงที่ต้องมีมาตรการป้องกันเพื่อควบคุมความเสี่ยง เทศบาลเมืองเขลางค์นคร จึงได้กำหนดมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงาน ดังนี้

๑. ส่งเสริมให้บุคลากรให้เข้ารับการอบรมและแจ้งเวียน เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ระเบียบ ข้อกำหนด หนังสือสั่งการและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในแต่ละหน้าที่

๒. หัวหน้าหน่วยงานต้องควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ

๓. กำหนดมาตรการป้องกันกรณีการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ

๔. หัวหน้าหน่วยงานต้องควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบ การใช้ทรัพย์สินของทางราชการให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายโดยเคร่งครัด

การกำกับติดตาม

๑) ให้หัวหน้าหน่วยงานกำชับบุคลากรในสังกัดปฏิบัติ ตามมาตรการในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงานอย่างเคร่งครัด

๒) ให้หัวหน้าหน่วยงาน กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงาน ทุก ๆ ๖ เดือน กรณีเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้นในหน่วยงาน ให้รายงานผู้บังคับบัญชาทราบทันที